

Spužve

Splošno

- Slepa veja v evoluciji
- Nimajo pravih tkiv
- Najpreprostejši mnogoceličarji
- Večinoma morske, sladkovodne manj
- Sesilne spuže so pritrjene, filtratorji pa se lahko gibljejo (npr. školjka)
- Indikator čiste vode
- Antibioza je izločanje strupenih snovi, ki odvrčajo druge organizme da bi jih prerastli
- Primeri:
 - Žveplenjača
 - Stražna spužva, ki je v simbiozi z rakom samotarjem (simbioza)
 - Spužva vrtalka, ki se zažre v kamne
 - Navadna spužva

Zgradba

- Asimetrija ali radialna simetrija
- Osrednja votlina je spongocel
- Skelet sestavljajo spikule:
 - Spognin
 - Apnece
 - Kremen
- Ima dotekalke in odtekalko/e
- Telo je iz treh plasti:
 - 1. Zunanjo sestavljajo:
 - Ploščate celice, pinakocite
 - 2. Osrednja:
 - Več vrst celic, ki niso povezane:
 - Prapolne celice
 - Zarodne celice ogrodja
 - Skeletne celice ali spikule
 - Nediverencierane celice
 - Amebocite
 - Celice ki tvorijo pore skoze katere voda priteka
 - Zdrizasta medceličnica
 - 3. Notranja
 - Celice ovratničarke, ki omogočajo prehranjevanje
- Različni gradbeni tipi:
 - Askon
 - Sikon
 - Levkon

Razmnoževanje

- Spolno in nespolno
- Nespolno je z delitvijo in brstenjem

- Spolno: Jajčno celico znotraj spužve oplodi seme druge spužve ki do spužve pride z vodnim tokom. Nastane zigota, ki zraste v plavajočo bičkasto ličinko, ki se čez čas pritrdi in postane spužvica
- Ob neugodnih razmerah se razvijejo gemule ali zimski brsti

Sistematika

- Spužve so lahko iz organskih in anorganskih snovi
- Poznamo:
 - Spužve steklenjače (globokomorske, šesterokrake spikule iz kremena)
 - Apnenaste spužve (spikule iz apnenca)
 - Spužve kremenjače (spikule iz kremena in spongina)
 - Spužve roženjače (spikule iz kremena in apnenca)

Ekološki pomen

- Ekološka niša z ribami in rakci
- So gradniki koralnih grebenov
- Hrana za ribe papagajke